

Juridicum

NYHETS BREV FRÅN JURIDISKA INSTITUTIONEN

Nr 5 • Dec 2005

Försvarsadvokat – en livsstil

Hur är det egentligen att arbeta som försvarsadvokat? Vad är det som krävs för att bli bäst? Hur mycket måste man satsa? Dessa var några av alla de frågor som dök upp när Jusek anordnade ett föredrag för juridikstudenter om hur det är att arbeta som försvarsadvokat.

Med på föredraget fanns Juseks studentinformatör Jenni Garamvölgyi samt ett tjugotal studenter som bokade in sig på mötet. Huvudpersonen Johan Eriksson, delägare i advokatbyrån Försvarsadvokaterna, talade med stort engagemang under de timmar som han hade till förfogande. Han har arbetat som försvarsadvokat sedan 1988 och kan således ett och annat om branschen.

INTE GLAMORÖST

Johan Eriksson beskriver sitt yrke som en livsstil. En jurist som väljer att arbeta som försvarare får inte se det som ett hinder att arbeta kvällar, helger och nätter. Klienterna besöks ofta på kvällar och bakgrundsmaterialen ska läsas på ordentligt vilket många gör strax före läggdags. Många är inte lämpade för den arbetsbörda som kommer med yrket. Det krävs ett genuint intresse och ett stort engagemang för att arbeta som försvarsadvokat. Med en arbetsvecka på 60 timmar måste man helt enkelt älska sitt yrke.

De som har som ambition att arbeta som försvarare måste också slå bort tanken på att det är glamoröst. Istället innebär det mycket stress, hårt arbete, springande på häktet vilket inte passar alla. Dessutom är det sämst betalt av alla områden inom humanjuridik. Inte heller är det någon skillnad på timpenning vid olika fall. Ett utpressningsmål ger lika mycket betalt som ett mordmål, trots att det senare kräver större engagemang av försvarsadvoka-

ten. Samtidigt menar Eriksson att han inte skulle välja bort sitt arbete mot något annat.

BETYG INTE ALLT

På svar på frågan om vad som krävs för att bli försvarare svarar Eriksson att rätt stil och personlighet är viktigare än höga betyg från juristlinjen. Han har sett exempel på jurister med toppbetyg från linjen som inte kan hantera klienter på ett bra sätt. Likaså har han sett det motsatta förhållandet, där juristen i fråga inte har några betyg att skryta med men som har en naturlig fallenhet för samtal med klienter. Betyg har således mindre betydelse än vad som kan tros. Detta, påpekar Eriksson, gäller dock inom straffrätt. I många andra branscher har betygen fortfarande en överhängande betydelse vid nyanställning.

För att vidare prata om personligheten, så nämner Eriksson att han anser att människor som idrottar ger ett bra intryck. Dessa personer anses vara uthålliga, en egenskap som kommer väl till pass i yrket som försvarsadvokat. Något annat som tyder på uthållighet eller kämparanda är så kallade vanliga jobb, såsom helgjobbet i kassan på ICA eller sommarjobbet som brevbärare.

UDDA SPRÅK PLUS I KANTEN

Vad ska en juridikstudent då satsa på om han eller hon verkligen vill arbeta som försvarare? Många var frågorna om detta och Johan hade ett flertal tips för den som har ambitionen. Ett givet tips är att sitta ting för att sedan söka sig till en

advokatbyrå.

En annan väg in i branschen är att arbeta på advokatbyrå under sommaren. Johan kallar detta för sommarnotarietjänst och förklarar att det är en bra chans att både få praktisk erfarenhet av yrket samt att få in en fot på byrån. Försvarsadvokaterna har anställt jurister som har arbetat som sommarnotarier hos dem. De har då fått en inblick i företaget vilket är gynnsamt för både dem själva och byrån. För den som inte arbetat på en advokatbyrå eller suttit ting kan det löna sig att skriva brev till den byrå som verkar mest intressant. Eriksson menar att hans intresse väcks om han får ett brev där personen beskriver varför just hans byrå är intressant. Detta är bra även ur den synpunkten att de flesta tjänster inte utannonseras utan tillsätts genom kontakter. Det är alltid bra att visa upp sig, säga att man finns och är intresserad. Det ökar möjligheten att få arbete.

Ett annat sätt att skaffa

sig praktisk erfarenhet är att tillbringa mycket tid i rättegångssalen. Där kan man som jurist skaffa sig kunskaper som gynnar karriären oavsett i vilken bransch man slutligen hamnar. Att vara i rätten lär en att fatta snabba beslut, behålla kylan och lugnet, se sin motståndare i ögonen och hantera motgångar.

Något annat som är bra att ha i bagaget är arbeten på häktet. Eriksson nämner Kronoberg som exempel. De tar in vikarier på somrarna och för juridikstudenten med ambition att bli försvarare är det guld värt

att arbeta en sommar eller två där. Häktet ger mycket praktisk kunskap som är till stor nytta längre fram.

Under utbildningen är det vettigt att satsa på språkstudier, om man inte har tursamheten att vara född i en flerspråkig familj. Det som glänser starkast i cv:n är så kallade ovanliga språk. Idag talar många spanska, franska, engelska och tyska så ett tips är att satsa på ett språk som färre behärskar. Östeuropeiska, afrikanska och asiatiska språk kan komma väl till pass i yrket. Eriksson nämner som exempel att en på hans byrå talar swahili, något som självklart uppskattas av klienter med detta modersmål.

Vad gäller ämneskunskap så finns det många kurser som är bra att ha med i examen. Exempel som Eriksson nämner är kurser i förundersökning, processrätt, kriminologi och rättsmedicin. Dessa är alla bra kurser som en försvarsadvokat har nytta av att ha i bagaget. Fördelaktigt för den försvarsintresserade juristen är att många advokatbyråer är positivt inställda till nyexaminerade jurister.

ENGAGEMANG NYCKELN TILL FRAMGÅNG

Framtidsutsikterna för försvarsadvokaten är goda för den som satsar på att skaffa sig praktisk erfarenhet, språkkunskaper och kunskaper i rätt ämnen. Kvinnor kan ha goda chanser att bli försvarsadvokater, då det finns få kvinnor i branschen. Kanske beror detta på att de, mer än män, skräms iväg av långa och slitsamma arbetsdagar.

Slutligen, receptet på att lyckas som försvarsadvokat? Enligt Johan Eriksson måste drivkraften vara att försvara vårt rättsamhälle och för det krävs framför allt ett stort engagemang och ett genuint intresse.

Stipendium för bästa uppsats inom juridik

Svenska föreningen för ADB och Juridik (ADBJ) delar varje år ut ett stipendium för bästa examensarbete inom området Juridik och IT. Stipendiet kan sökas av student eller handledare åt student för examensarbete som inte är äldre än ett år räknat från sista ansökningsdag. Stipendiet utgår med 7000 kronor till en stipendiat.

Till stipendieansökan skall bifogas examensarbetet samt ett yttrande från handledaren. Sista ansökningsdag för årets stipendium är 20 januari 2006. Ansökan skickas till: Svenska Föreningen för ADB och Juridik, Box 100 22, 181 10 Lidingö. Märk kuvertet "Stipendium till bästa uppsatsen inom området Juridik och IT".

Mer information och tidigare "vinnare" finns på ADBJ:s webbplats www.adbj.se

Hedersnämnda studenter

Två studenter vid Juridiska fakulteten på Stockholms Universitet har blivit hedersnämnda i Helena Sutorius minnesfond. Studenterna är Karin Lainpelto för sin uppsats "Barnmisshandel" skriven inom processrätt och Anna Enbert för uppsatsen "Barn och vittnen" inom området för straffrätt.

Kvalificerade uppgifter för notaries

Enligt Juseks undersökning av arbetsmarknaden 2005 arbetar fyra av tio notaries i Stockholm- och Uppsalaområdet. Drygt hälften av alla notaries har juridiskt utredningsarbete som sin huvuduppgift. Nästan alla utför kvalificerade arbetsuppgifter på jobbet som helt eller delvis motsvarar utbildningen.

Notaries arbetar många övertidstimmar per vecka. Knappt 90 procent av juristerna jobbar över i början av karriären varav hälften får ihop över fem övertidstimmar i veckan. Lönen för notaries 2005 var 18 500 för det första året. Efter ett år hade lönen stigit något och låg då på 21 300.

Regeringsutredare från Juridiska Institutionen

Juridicums lektor och forskare Catarina af Sandeberg arbetar sedan ett halvår tillbaka som utredare åt regeringen. I juni aviserade Thomas Bodström ett lagförslag som skulle kräva 40 procent av vardera kön i de större bolagens styrelser och Catarina ska tillsammans med utredningssekreteraren Per Olsson ta fram ett lagförslag. Den 1 juni nästa år ska propositionen vara tryckt och klar. Personligen har hon ingen bestämd åsikt i frågan om kvotering utan anser att det handlar om vem som är mest kvalificerad. Däremot anser hon att kvinnor diskrimineras i arbetslivet varför en utredning är nödvändig.

DETTA HÄNDER VID JURIDICUM

Kurser i uppsatsskrivande

Under vårterminen ges möjlighet att vid två tillfällen förvärva kunskaper inom uppsatsskrivande. Det är Peter Siepel som håller i kurserna som äger rum i Wallenbergsalen, Juristernas Hus. Introduktionskursen ges under en heldag den 25 januari respektive den 1 februari. Under dagen kommer ett antal olika delar av uppsatsskrivande att gås igenom, bland annat planering, ämnesval, formalia, layout, språkliga frågor, användning av empiriska undersökningar och mycket annat. Anmälan görs senast den 10 januari till kursadministratör Nina Radojkovic. Antalet platser är begränsat så anmälan bör ske snarast.

Omregistrering i FastReg

Alla som planerar att skriva en tenta eller eventuellt läsa om en kurs måste vara registrerad på kursen aktuell termin. Den som redan varit registrerad på en obligatorisk kurs eller uppsats kan själv göra en omregistrering i FastReg.

Vårterminen

Nästa termin sträcker sig från den 22 januari till den 10 juni. Registreringsveckan kommer att äga rum under vecka 3. Alla juridikstudenter önskas en riktigt god jul och ett gott nytt år!

Bologna

Trettio europeiska stater skrev under Bolognadeklarationen 1999 och Stockholms Universitet är det första universitetet i Sverige som kommer att införa den nya högskoleformen. Bolognaprocessen kan kort förklaras som de europeiska ländernas strävan efter ett mer jämförbart utbildningssystem. Inom ramen för Bolognaprocessen kommer dels det nya betygssystemet, ECTS, att införas, dels en uppdelning av utbildningsprogram i grund, avancerad och forskarnivå. Bolognaprocessen kommer att påverka Stockholms juriststudenter i viss mån men det finns fortfarande en del frågetecken.

På universitetet arbetar en Bolognagrupp och på Juridicum har utbildningsutskottet tillsatt en arbetsgrupp som ska arbeta med Bolognaprocessen. Den består av Christer Silfverberg, Anders Victorin, Roland Strömngren, Bengt Johansson, Mona Åstrand, Clara Hallén, Otilia Boström, Alberto Shavez samt Maria Wiberg.

BLOCKINDELNING

Det nya systemet går ut på att utbildningar ska vara uppbyggda i olika stora block. Grundutbildningen ska vara tre år lång och efter det ska studenten kunna bygga på med en avancerad utbildning på två år. För forskningsinriktade skall sedan erbjudas en utbildning på ytterligare tre år. Detta fungerar bra på alla utbildningar som inte är yrkesförberedande men för universitetsutbildningar

som psykolog-, läkar- och juristlinjen fungerar det inte på samma sätt. Juristlinjen är en sammanhållen yrkesutbildning och systemet som finns nu med en drygt fyra år lång linje och ett påbyggnadsprogram på ett år fungerar bra. Det som Juridicum har erfarenhet av är att studenter sällan vill bygga på med en masterutbildning på två år. Ett år brukar vara det som efterfrågas mest. Därför kommer juristlinjen och flera andra yrkesförberedande utbildningar inom Europa att fräntas kravet på att omstrukturera utbildningarna enligt tre-två-tre-systemet.

ÖKAD BETYGSHETS

Vad gäller det nya betygssystemet så kommer Juridicum att söka dispens för ECTS. Christer Silfverberg, som jag har pratat med, menar att en sjugradig betygsskala kan leda till ökad betygshets bland eleverna. Med fyra betygsgrader är konkurrensen redan stenhård. Skulle det införas en sjustegsskala är det troligt att betygshetsen skulle spås på ytterligare. Undersökningar som gjorts visar på att juriststudenter studerar under stor tidspress och är mest stressade av alla studentgrupper. Betygen har stor betydelse när det gäller framtida anställningar och chansen att få sitta ting. Jakten på högsta betyg är något som Juridicum vill minska och inte ytterligare spås på. Det är en anledning så god som någon att inte införa ECTS-betygen.

Ytterligare anledningar till att inte införa en sjugradig be-

tygsskala är att fler studenter skulle begära omprövning av betyg. De flesta överklaganden sker i de fall en student ligger väldigt nära ett högre betyg på en uppsats eller tenta. Med sju betyg skulle det bli betydligt snävare mellan betygen vilket skulle innebära att studenten i stort sett alltid skulle ligga nära en betygsgräns.

GRUND- OCH AVANCERAD NIVÅ

Juristlinjen kommer dock inte att stå helt utanför arbetet med Bolognaprocessen. Något som kommer att införas är en nivåindelning på linjen vilket ska vara genomfört någon gång under år 2006. Som det ser ut i dagsläget kommer de första sex terminerna på linjen att tillhöra grundnivån. Därefter kommer kurserna att benämnas som avancerade. De avancerade momenten kommer då att vara den teoretiska terminen, specialkurserna och examensarbetet. Studier på den avancerade nivån skall, enligt Silfverberg, bygga på och vidareutveckla studier på grundnivån. Uppdelningen är tänkt att göra det lättare att jämföra utbildningar inom Sverige och Europa. Exakt hur juristlinjen kommer att uppdelas kommer att beslutas under nästa år.

KONKRETA KUNSKAPSMÅL

Utöver nivåindelningen kommer något som kallas för lärandemål att införas. Det är ett system för att ytterligare mäta utbildningar. Hitills

har det i kursbeskrivningen stått utskrivet vad en kurs ska innehålla. Med de nya så kallade lärandemålen kommer istället kursbeskrivningen innehålla förväntad ämneskunskap efter avslutad kurs. Målen ska vara ganska konkreta. Detta är något som varje kursföreståndare kommer att formulera för respektive kurs enligt en mall. I och med att det införs ett kunskapsmål för varje kurs kommer det också att utformas ett mål för respektive betyg. Vad ska en elev kunna för att för tjäna ett B, ett BA och ett AB. Tanken med lärandemålen är att förväntade kunskaper efter genomgången kurs ska tydliggöras, både för studenters och för lärares skull.

Enligt planen ska lärandemålen vara utskrivna och klara till de första terminerna på juristlinjen under höstterminen 2007. Enligt Silfverberg är det svårt att bedöma om det i praktiken kommer att bli någon skillnad på själva pedagogiken i utbildningen. Ett som är säkert är att det behöver läggas ner mycket arbete på att utforma målen för varje kurs och delmoment.

Christer Silfverberg i arbetsgruppen